

**Ytre Hvaler
nasjonalpark**

Postadresse
Ytre Hvaler nasjonalparkstyre
Postboks 325
1502 Moss

Besøksadresse
Skjærgårdens hus
Vadbenken 8
1680 Skjærhalden

Kontakt
Sentralbord: +47 69 24 70 00
Direkte: +47 69 24 70 24
fmovpost@fylkesmannen.no
fmovmoo@fylkesmannen.no

Thomas Holmen Olsen

Saksbehandler Monika Olsen

Vår ref. 2020/37191-3 432.3

Deres ref.

Dato 17.06.2021

Tillatelse til motorferdsel - besøkssenter Storesand -2021 - Ytre Hvaler nasjonalpark

Søknaden datert 30.10.2020 med utdyping, datert 03.11.2020, ble behandlet i Ytre Hvaler nasjonalparkstyre 25.06.2021.

Saksfremlegg til nasjonalparkstyret

Sak 2021/16 Tillatelse til motorferdsel - besøkssenter Storesand -2021 - Ytre Hvaler nasjonalpark.

Nasjonalparkstyrets vedtak

Settes inn

Forvalters forslag til vedtak

Hvaler kommune og Besøkssenter Ytre Hvaler Storesand gis tillatelse til motorferdsel til Storesand. Tillatelsen gjelder for 2021. Flerårig tillatelse kan vurderes når man har fått erfaring med driften i løpet av 2021. Tillatelsen gis på følgende vilkår:

- kjøringen skal begrenses til et helt nødvendig minimum
- kjørende skal ta hensyn til folk som ferdes i området
- kjøretøy skal ikke stå parkert unødige lenge/skal så raskt som mulig bli kjørt ut av området
- kjøringen skal kun skje på kommunal vei fram til besøkssenteret
- det kan kjøres videre til teltplassen for helt nødvendig drift når veien er tørr eller frossen (avfall/toalett-tømming, skjøtsel som krever motorferdsel)
- biler som kjører på denne tillatelsen skal være uniformerte
- tillatelsen gjelder ikke annen kjøring enn det som gjelder drift av Storesand/besøkssenter
- behov for transport varierer gjennom året. Det angis derfor en rammetillatelse for kjøring:

Søppel/renovasjon inntil 2 gang pr uke

Varelevering inntil 5 ganger pr uke

Service/vedlikehold inntil 2 ganger pr uke

Annen tilrettelegging inntil 2 ganger pr uke

- melding med varsel om transport skal sendes Statens naturoppsyn epost:

hbh@miljodir.no (primært) eller mob: 90473107 senest en dag før transport gjennomføres

- det skal føres oversikt (kjørebok) over hver tur (dato/tidspkt) og kategori

- rapport på omfanget av kjøring i henhold til de ulike kategoriene som er nevnt i denne tillatelsen sendes til Ytre Hvaler nasjonalparkstyre innen 31.12.2021 til

sfovpost@statsforvalteren.no

Denne tillatelsen skal tas med når oppdraget gjennomføres.
Vedtaket er fattet med hjemmel i verneforskriftens § 3 pkt. 6.3 f).

Søknad til nasjonalparkstyret

Søknad fra Besøkssenter Ytre Hvaler nasjonalpark og Hvaler kommune av 30.10.2020 med utdyping 03.11.2020 om tillatelse til motorferdsel til Besøkssenter Storesand i Ytre Hvaler nasjonalpark:

Det er ønskelig å kunne holde besøkssenteret åpent så mye som mulig og det er ønskelig å kunne bruke huset på flere måter. Eksempler på bruk er møtevirkosomhet, konferanser, visler, informasjonsvindu til nasjonalparken, informasjonsarbeid knyttet til besøkssenteret til skoleklasser o.a. og ikke minst så mye som mulig åpent hus for allmenheten som besøksmål for turer og opplevelser i nasjonalparken.

Drift av et nytt, teknisk anlegg som Besøkssenter Storesand er, krever mye tilsyn, rutinesjekk, oppfølging og tilføring. For å kunne drifte effektivt er det behov for å søke om en tillatelse til motorisert ferdsl ned til bygningen på Storesand.

Vi ønsker selvsagt så lite kjøring ned som mulig, men det vil være behov for å kunne kjøre ned med servicebiler, tømmebiler for renovasjon og slam og varelevering av utstyr, varer for salg eller tilrettelegging for møter. Vi ønsker at besøkssenteret på Storesand skal fremstå som et mulig sted å kunne ha heldagsamlinger med tilrettelagt lunsj levert fra for eksempel kommunes kjøkken eller annet lokalt næringsliv. Det vil være nødvendig med en viss kjøring for å kunne opprettholde driften av bygningene gjennom året, og søker har vurdert behovet til: søppel/renovasjon 1-2 gang pr uke – oftere i høysesong – kanskje bare en gang i januar – her er det jo også nye avfallsbeholdere som blir spennedene å følge. Varelevering 1-3 ganger pr uke – vil nok være omtrent daglig i juli, men kanskje 2-3 ganger i hele januar. Service/vedlikehold/rutinekontroller 2 ganger pr uke. Annen tilrettelegging 1-2 gang pr uke. I tillegg ser vi at det i enkelte sammenhenger kan være behov for tilrettelegging for personer med nedsatt bevegelse.

Besøkssenter Ytre Hvaler nasjonalpark/Hvaler kommune søker om tillatelse til motorferdsel for at vi skal kunne klare å oppnå en god og sikker drift av anlegget og kunne utføre den service vi ønsker å kunne legge til rette for på Storesand, ser vi det som avgjørende å kunne få kjørt ned til bygningene ved situasjoner som beskrevet ovenfor (se vedlegg 2 og 3 for fullstendig søknad).

For å kunne sikre at det kun er nødvendig transport kan det legges begrensinger på at det er kun uniformerte biler som får tillatelse til å kunne kjøre ned. Det vil si nyttekjøretøy som er merket og at det da gir klare signaler om hvem som kan få kjøre ned. De fleste seriøse aktører som benyttes til både service utførelse, kommunale tilsynsoppgaver og vareleverandører har uniformerte biler. I tilfeller der det er behov for å kjøre ned personer med bevegelseutfordringer kan andre forhold legges til grunn.

På bakgrunn av beskrivelsen ovenfor søker Besøkssenter Ytre Hvaler/Hvaler kommune om tillatelse til motorferdsel på Storesand.

Regelverk

Ytre Hvaler nasjonalpark ble opprettet 26.06.2009. Formålet (§ 2) er å:
- *bevare et egenartet, stort og relativt urørt naturområde ved kysten i sørøst-Norge,*

- bevare et undersjøisk landskap med variert bunntopografi,
- bevare økosystemer på land og i sjø med naturlig forekommende arter og bestander, kystlandskap med sjøoverflate og havbunn med korallrev, hard- og bløtbunn.
Allmennheten skal gis anledning til naturopplevelse gjennom utøvelse av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.

I henhold til verneforskriftens § 3 pkt. 6.1 a) er det forbud mot motorisert ferdsel på land i nasjonalparken. Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til nødvendig kjøring på eksisterende kjørespor jf. §3 pkt.6.3 f). Dette er fastsatt nærmere i forvaltningsplanen.

Det følger av naturmangfoldloven § 7 at prinsippene i lovens §§ 8-12 skal legges til grunn ved behandling av søknader om dispensasjon fra verneforskrifter. Prinsippene gjelder kunnskapsgrunnlaget §8, føre-var-prinsippet §9, økosystemtilnærming og samlet belastning §10, hvem som skal bære kostnadene ved miljøforringelse §11 og miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder §12.

Vurdering av saken

Oslofjordens Friluftsråd er ansvarlig for driften av området etter avtale med grunneier, som er Miljødirektoratet. Sommeren 2020 stod nytt besøkssenter klart på Storesand. Besøkssenter Ytre Hvaler nasjonalpark/Hvaler kommune skal stå som ansvarlig for driften av bygningene og teltplassen, etter en avtale med Oslofjordens Friluftsråd inngått i 2021. Aktiviteten ved besøkssenteret kommer mange besøkende til gode gjennom hele året. Hvaler kommune ved Besøkssenteret søker om tillatelse til nødvendig kjøring på eksisterende kjørespor til følgende formål: Sjøppel/renovasjon, varelevering, service/vedlikehold, annen tilrettelegging.

Det er et eksisterende kjørespor på kommunalt godkjente vei med bom som ønskes benyttet til nødvendig kjøring for drift av området. I forvaltningsplanen er denne veien definert som kjørespor det kan gis tillatelse til kjøring på. Prinsipielt er det betenkelig å ha bilkjøring i et verneområde med forbud mot motorferdsel.

Det følger av naturmangfoldloven § 7 at denne saken skal vurderes i henhold til prinsippene i §§ 8 -12 angående kunnskapsgrunnlaget for beslutningen m.m. Deler av strandområdet på Storesand er registrert i Naturbase som en svært viktig naturtype; sandstrender (grus- og steinstrender med spesiell flora). Rødlistearten sandgaffel samt flere andre rødlistearter er registrert i andre nærliggende deler av området (jfr. vedlegg 1). Storesand er også et yndet bade- og friluftsområde med mange besøkende, som kan forstyrres av motorferdsel.

Veien som søkes benyttet til transport går gjennom den registrerte naturtypen, men det er ikke kartlagt rødlistearter på selve veistrekningen, som ble opparbeidet før nasjonalparken ble etablert i 2009. Veien går på leiddrenert sandunderlag uten vegetasjon. Dette er en kommunalt godkjent adkomstvei til Storesand teltplass fra parkeringsplassen.

Forvaltningsmyndigheten vurderer å ha tilstrekkelig kunnskap til å fatte en beslutning jf. naturmangfoldlovens (nml) § 8. Den omsøkte kjøringen til Storesand, vil med gitte vilkår ikke medføre alvorlige eller irreversible skader på naturmangfoldet eller øke den samlede belastningen på miljøet i særlig grad (§ 10) jf. det som er sagt ovenfor. Det forutsetter begrenset kjøring slik at det ikke oppstår kjøreskader i terrenget jf. nml § 12. §§ 9 og 11 vurderes som lite aktuelle i denne saken. Da det er liten erfaring med ny drift av området, er det viktig at det føres en oversikt over den samlede kjøringen, slik at den kan evalueres ved

slutten av året. Begrenset nødvendig kjøring på den kommunale veien, vil etter vår vurdering ikke medføre skade på naturen og verneverdiene forutsatt at det settes vilkår for tillatelsen.

Klageadgang

Dette vedtaket kan med hjemmel i forvaltningsloven påklages til Miljødirektoratet innen tre uker etter at dette brevet er mottatt. En eventuell klage sendes til Miljødirektoratet via nasjonalparkstyret.

Med hilsen

Monika Olsen
nasjonalparkforvalter

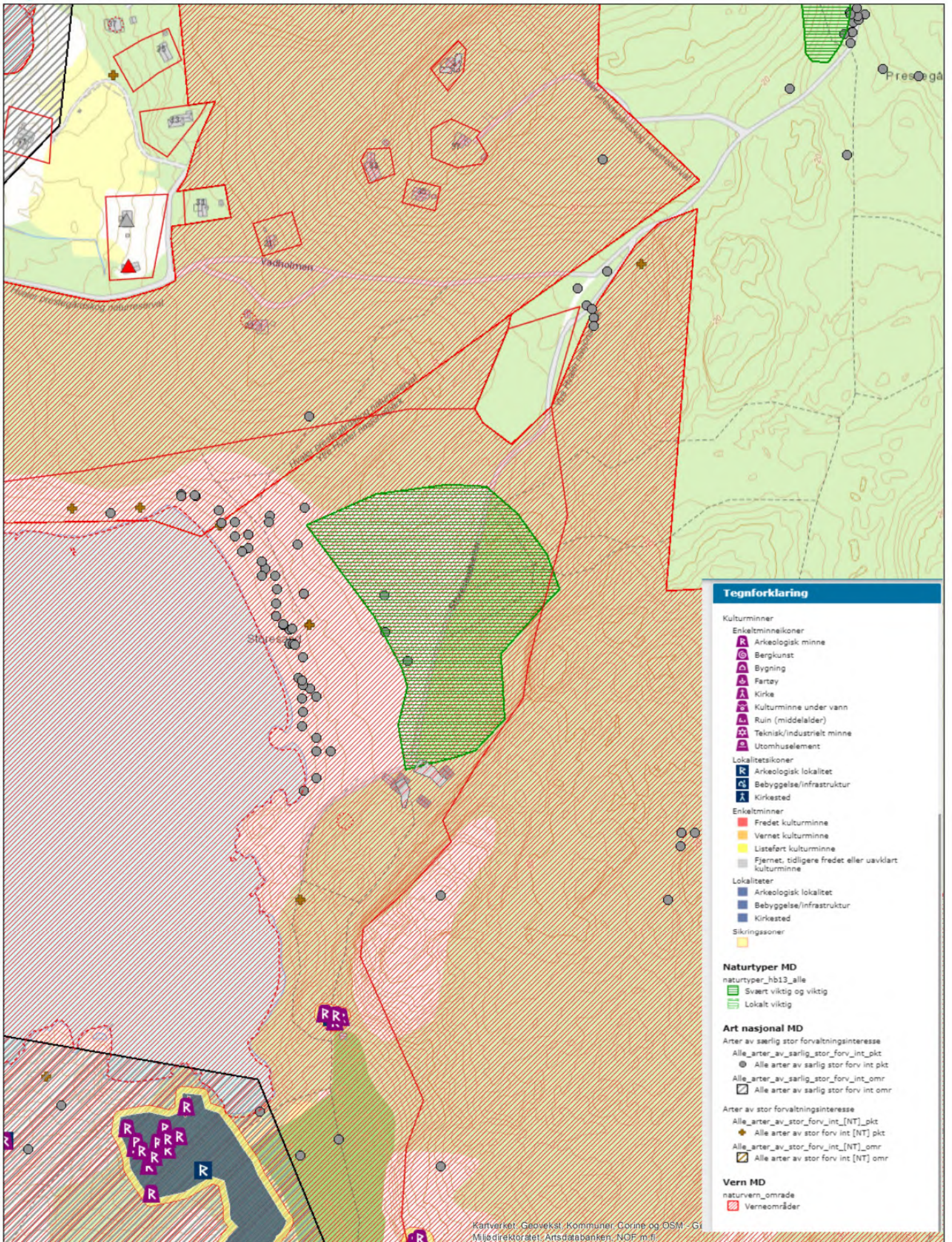
Etter våre rutiner er dette brevet godkjent og sendt uten underskrift

Vedlegg:

- 1 Natur- og kulturverdier Storesand I
- 2 Søknad om tillatelse til motorferdsel i Ytre Hvaler nasjonalpark
- 3 Utdyping av søknad om tillatelse til motorferdsel i Ytre Hvaler nasjonalpark

Kopi til:

Statsforvalteren i Oslo og Viken	Postboks 325	1502	MOSS
Hvaler kommune	Storveien 32	1680	SKJÆRHALDEN

Tegnforklaring

Kulturminner

Enkeltminneikoner

- Arkeologisk minne
- Bergkunst
- Bygning
- Fartøy
- Kirke
- Kulturminner under vann
- Ruin (middelalder)
- Teknisk/industrielt minne
- Utomhuselement

Lokalitetsikoner

- Arkeologisk lokalitet
- Bebyggelse/infrastruktur
- Kirkested

Enkeltminner

- Fredet kulturminner
- Vernet kulturminner
- Listeført kulturminner
- Fjernet, tidligere fredet eller uavklart kulturminner

Lokaliteter

- Arkeologisk lokalitet
- Bebyggelse/infrastruktur
- Kirkested

Sikringsoner

-

Naturtyper MD

naturtyper_hb13_alle

- Svært viktig og viktig
- Lokalt viktig

Art nasjonal MD

Arter av særlig stor forvaltningsinteresse

- Alle arter_av_sarlig_stor_forv_int_pkt
- Alle arter_av_sarlig_stor_forv_int_omr

Arter av stor forvaltningsinteresse

- Alle arter_av_stor_forv_int_[NT]_pkt
- Alle arter_av_stor_forv_int_[NT]_omr

Vern MD

naturvern_omrade

- Verneområder

Ytre Hvaler nasjonalpark, nasjonalparkforvalter

Deres referanse	Vår referanse	Klassering	Dato
	2020/2954-1-16943/2020-OTHH		30.10.2020

Søknad om tillatelse til motorferdsel i Ytre Hvaler nasjonalpark

Knyttet til Besøkssenter Ytre Hvaler nasjonalpark Storesand søker Besøkssenter Ytre Hvaler nasjonalpark og Hvaler kommune om tillatelse til motorferdsel ned til Besøkssenter Storesand i Ytre Hvaler nasjonalpark.

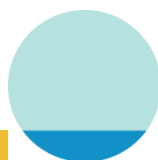
Bakgrunn for søknaden.

Sommeren 2020 stod nytt fantastisk Besøkssenter klart på Storesand. Det ble klart at Besøkssenter Ytre Hvaler nasjonalpark og Hvaler kommune skulle stå som ansvarlig drifter av bygningen etter en avtale med eier Oslofjorden friluftsråd. Besøkssenter Ytre Hvaler/Hvaler kommune påtar seg med dette all drift og oppfølging av Besøkssenteret på Storesand.

Ytre Hvaler nasjonalpark har fått et praktbygg midt i smørøyet av nasjonalparken. Det er fra vår side full forståelse for verneforskriftene og at kjøring i nasjonalparken ikke er tillatt. Nå er det allikevel slik at vi med dette nye bygget har fått en unik mulighet for å løfte frem nasjonalpark og Besøkssenter. Det er ønskelig å kunne holde Besøkssenter åpent så mye som mulig og det er ønskelig å kunne bruke huset på flere måter. Eksempler på bruk er møtevirksomhet, konferanser, viselser, informasjonsvindu til nasjonalparken, informasjonsarbeid knyttet til Besøkssenter til skoleklasser o.a. og ikke minst så mye som mulig åpent hus for allmenheten som besøksmål for turer og opplevelser i nasjonalparken.

Drift av et nytt, teknisk anlegg som Besøkssenter Storesand er krever mye tilsyn, rutinesjekk, oppfølging og tilføring. For å kunne drifte effektivt er det behov for å søke om en tillatelse til motorisert ferdsel ned til bygningen på Storesand.

Vi ønsker selvsagt så lite kjøring ned som mulig, men det vil være behov for å kunne kjøre ned med servicebiler, tømmebiler for renovasjon og slam og varelevering av utstyr, varer for salg eller tilrettelegging for møter. Vi ønsker at Besøkssenteret på Storesand skal fremstå som et mulig sted å kunne ha heldagsamlinger med tilrettelagt lunsj levert fra for eksempel kommunes kjøkken eller annet lokalt næringsliv. I tillegg ser vi at det i enkelte sammenhenger kan være behov for tilrettelegging for personer med nedsatt bevegelse.

Når det gjelder slik behov for kjøring er vi opptatt av å vise forsiktighet. Det er viktig å kun kjøre på opparbeidet underlag, det er viktig at kjøringen begrenses til det minimal og det er viktig at kjøretøy så raskt som mulig blir kjørt ut av området og opp til parkeringen utenfor nasjonalparken.

For at vi skal kunne klare å oppnå en god og sikker drift av anlegget og kunne utføre den service vi ønsker å kunne legge til rette for på Storesand, ser vi det som avgjørende å kunne få kjørt ned til bygningene ved situasjoner som beskrevet ovenfor.

For å kunne sikre at det kun er nødvendig transport kan det legges begrensinger på at det er kun uniformerte biler som får tillatelse til å kunne kjøre ned. Det vil si nyttekjøretøy som er merket og at det da gir klare signaler om hvem som kan få kjøre ned. De fleste seriøse aktører som benyttes til både service utførelse, kommunale tilsynsoppgaver og vareleverandører har uniformerte biler. I tilfeller der det er behov for å kjøre ned personer med bevegelighetsutfordringer kan andre forhold legges til grunn.

På bakgrunn av beskrivelsen ovenfor søker Besøkssenter Ytre Hvaler/Hvaler kommune om tillatelse til motorferdsel på Storesand.

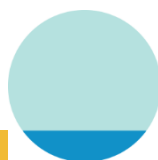
Vi håper med dette på en rask behandling av søknaden som kan sikre fortsatt god bruk og utvikling av det fantastiske Besøkssenter på Storesand.

Skulle det være behov for ytterligere avklaringer er det bare å ta kontakt.

Med hilsen

Dette dokumentet er ekspedert uten underskrift

Thomas Holmen Olsen
Enhetsleder kultur
Leder for Besøkssenter Ytre Hvaler nasjonalpark - Skjærhalden og Storesand

Fra: Olsen Thomas Holmen[othh@hvaler.kommune.no]
Sendt: 03.11.2020 13:55:12
Til: Olsen, Monika
Tittel: SV: Søknad om tillatelse til motorferdsel i Ytre Hvaler nasjonalpark

---

Hei og takk for det.
Vi må jo kunne finne ut av dette☺

Vi er selvsagt opptatt av å kunne kjøre ned så lite som mulig. Alt nødvendig arbeid som ikke krever å ha med utstyr eller levering av varer skal selvsagt ikke kjøretøy benyttes ned. Vi bruker i dag lagt på vei sykler etc. Å gå til innkjøp av mindre bil/Golfbil e.l kan vi selvsagt sette opp i en plan, men ser jo dette som en utfordrende løsning på kort sikt. Med tanke på både det praktiske i dette og ikke minst i forhold til dagens økonomi. Men som sagt er det da beina eller sykler som gjelder.

Dette med antall turer er jo noe utfordrende og selvsagt også avhengig av årstidene. Søppelbilen kjører vel nå ned en gang i uken i høysesong og sjeldnere på denne tiden av året. Her vil jo ny avfallsløsning også kunne spille inn på dette. Den vil jo komme senere og i egen sak, går jeg ut i fra. I de stille månedene vil det være snakk om maksimalt en varelevering i uken. Om sommeren vil jeg anta at behovet er noe mere.

Vi har jo ikke blitt noen flere ansatte på Besøkssenteret med nytt hus, det er jo derfor viktig for oss at vi har så effektive og tilgjengelige løsninger som mulig. Ofte nå blir jo varelevering gjort på Kornmagasinet hvor vi fordeler varer og «hiver» det som skal til Storesand rett i varebilen å kjører ned. Skal vi for eksempel ha enda en omlastning for å få varene ned vil vi bruke for mye tid på dette.

Vi har jo heller ikke kapasitet til å være vertskap for for mange eller store samlingene pr i dag, men vi ser jo at etterspørselen er der. Ser vi for oss en kjøring pr uke ifm lunsj/tilretteleggingstransport for ulike samlinger bør vi pr nå være godt innenfor. Dvs at vi kan få to samlinger en uke og ingen uken etter. Det samme gjelder jo dette med service og vedlikehold. Vi har jo ikke hatt mye av det til nå, men nå kommer jo for eksempel entreprenøren tilbake for å utbedre feil og mangler som er avdekket. Da vil det kunne bli behov for noe mer kjøring til dette formålet i en periode. Dette vil jo kunne være behov også om ting «slår seg vrangt» der nede og det blir behov for å gjøre ekstraordinære tiltak, service, vedlikehold. Men her også har vi et fokus på så lite som mulig.

Også fortsatt opptatt av at dette gjelder da uniformerte biler.

Full forståelse for at antall turer er nødvendighet for søknaden, men vi er fortsatt i et prøveår, kun hatt huset oppe i 4 måneder, så vi har jo ingen full kontroll nå på hvor mye dette kan bli. Har derfor forsøkt meg på et anslag ut i fra en normaltilstand.

Men da anslagsvis (vil kunne variere noe):

Søppel/renovasjon	1 gang pr uke
Varelevering	1-2 ganger pr uke
Service/vedlikehold	1-2 ganger pr uke
Annen tilrettelegging/lunsj	1 gang pr uke /

Vi snakkes gjerne mer rundt dette☺

Vennlig hilsen

Thomas Holmen Olsen

Kultursjef og enhetsleder

KULTUR & FRITID

Senterleder, Besøkssenter Ytre Hvaler nasjonalpark

Hvaler kommune

Mob: +4799378211

Tel: +4769375064

E-post: othh@hvaler.kommune.no

Ytre Hvaler
nasjonalpark
10 år 2010

Miljøfyrtårn

Kulturkontoret, Besøkscenter og bibliotek er sertifisert som miljøfyrtårn, og er opptatt av å vise hensyn til miljøet. Skriv bare ut denne e-posten dersom det er absolutt nødvendig.

Fra: Olsen, Monika <FmosMOO@fylkesmannen.no>
Sendt: tirsdag 3. november 2020 13:10
Til: Olsen Thomas Holmen <othh@hvaler.kommune.no>
Emne: SV: Søknad om tillatelse til motorferdsel i Ytre Hvaler nasjonalpark
Viktighet: Høy

Hei Thomas.

Takk for søknaden; jeg ser absolutt utfordringene med helårsdrift og tilsyn mm hvis det ikke kan kjøres ned. Jeg har lest søknaden, og vil forberede den for behandling til styremøtet 27.11.

Jeg har bare behov for utdyping av søknaden før jeg behandler den:

- Jeg har diskutert kjøring med SNO, og vi lurte på om det er mulig å erstatte en del omsøkt motorisert kjøring med gode sykler eller mindre el-biler/el-kjøretøy (ala golfbilene på Koster)? Selvsagt gjelder ikke dette varebiler og søppelbiler, men vi tenker mer behovet som kommer fram om f.eks levering av lunsj til dagsmøter osv. Dette er et behov som er nytt, men som kan bli mer permanent, hvis man vil ha helårsdrift. Kunne dette være noe å se på?
- Jeg skulle også hatt en oversikt over hvor ofte/mange turer (f.eks per mnd/eller uke) det vil bli til Storesand hhv med søppelbil, varetransport, lunsjtransport etc
- Jeg etterspør altså en oversikt over type transport og antall turer som blir aktuell. Dette er nødvendig for å behandle søknaden og gi tillatelse. Det blir vanligvis regulert antall turer per år – men vi kan gi en flerårig tillatelse, om det er ønskelig.

Dette kan vi gjerne snakkes om før jeg behandler søknaden 😊

Med vennlig hilsen

Monika Olsen

NASJONALPARKFORVALTER/
SEKRETÆR FOR YTRE HVALER NASJONALPARKSTYRE

Fylkesmannen i Oslo og Viken

Telefon: 69 24 70 24

Mobil: 907 12 929

E-post: FmosMOO@fylkesmannen.no

Web: www.fylkesmannen.no/ov

Fra: Olsen Thomas Holmen <othh@hvaler.kommune.no>
Sendt: fredag 30. oktober 2020 09:52
Til: Olsen, Monika <FmosMOO@fylkesmannen.no>
Emne: Søknad om tillatelse til motorferdsel i Ytre Hvaler nasjonalpark

Vedlagt søknad fra Besøkscenter Ytre Hvaler nasjonalpark/Hvaler kommune.

Søknad om tillatelse til motorferdsel i Ytre Hvaler nasjonalpark: Søknad om tillatelse til motorferdsel i Ytre Hvaler nasjonalpark.DOCX

Vennlig hilsen

Thomas Holmen Olsen

Kultursjef og enhetsleder

KULTUR & FRITID

Senterleder, Besøkssenter Ytre Hvaler nasjonalpark

Hvaler kommune

Mob: +4799378211

Tel: +4769375064

E-post: othh@hvaler.kommune.no

**Ytre Hvaler
nasjonalpark**

10 år 2019

Miljøfyrtårn®

Kulturkontoret, Besøkssenter og bibliotek er sertifisert som miljøfyrtårn, og er opptatt av å vise hensyn til miljøet. Skriv bare ut denne e-posten dersom det er absolutt nødvendig.